

Nr 92.

Ankom till riksdagens kansli den 15 april 1919 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utökning av det till statens uppfostringsanstalt å Bona hörande jordområde m. m.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1919 (nr 2) har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkt 14) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till bestridande av kostnaden för utökning av Bonaanstaltens jordområde, anskaffande av inventarier m. m. å 1919 års tilläggsstat såsom reservationsanslag beräkna ett belopp av 339,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 21 februari 1919 dagtecknad, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition, nr 124, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels — med godkännande därav, att av de med anlitande av domänfondens medel för Kungl. Maj:ts och kronans räkning inköpta fastigheterna $\frac{3}{4}$ mantal Stora Rösiö och $\frac{3}{8}$ mantal Lilla Rösiö i Västra Ny socken av Östergötlands län den del om tillhoppa 128,06 hektar, som är belägen väster om en å en av Adolf Welander med ledning av äldre kartor av år 1802 och år 1849 upprättad karta över nämnda fastigheter med ett rött brutet streck betecknad gränslinje A—B—C—D, lägges under styrelsens för statens uppfostringsanstalt å Bona förvaltning — för domänfondens gottgörande för vad sålunda skulle komma att frångå densamma å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln bevilja ett förslagsanslag, högst, 156,000 kronor,

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 6 saml. 41 häft. (Nr 88—93.)

dels ock för anskaffande av de till brukande av nämnda del av ifrågasvarande fastigheter erforderliga levande och döda inventarier m. m. ävensom för iståndsättande av därstädes befintliga byggnader likaledes å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln bevilja ett reservationsanslag å 74,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förslag om överförande av ovanberörda område från domänstyrelsens till styrelsens för Bona förvaltning är föranlett därav, att Bonaanstaltens åkerjord och skog icke äro tillräckliga för att fylla behovet av livsmedel och bränsle vid anstalten samt av önskvärheten av att för framtiden säkerställa arbetstillgången för eleverna. Enligt vad propositionen utvisar, äga de nu ifrågasvarande egendomarna Stora och Lilla Rösiö avsevärda fördelar framför övriga närbelägna gårdar, som kunde ifrågasättas för utökning av Bonaanstaltens jordområde. Stora och Lilla Rösiö ligga sålunda närmare anstalten och gränsa med både åkerjord och skog omedelbart till dess ägor. Sammanslagen bildar åkerjorden vid de båda Rösiögårdarna redigare och betydligt mera lättbrukade fält än de splittrade och huvudsakligen av rätt svag sand- eller mossjordmark bestående tegarna vid de övriga gårdar, som i nu förevarande avseende kunde komma i fråga.

Det till överförande under Bonastyrelsens förvaltning föreslagna området utgöres av 36,81 hektar åker, 5,70 hektar äng, 35,17 hektar skogsmark, 39,88 hektar hagmark och gärdesbackar samt 10,50 hektar impediment.

Av Kungl. Maj:t äskat anslag för anskaffande av levande och döda inventarier m. m. samt för iståndsättande av å området befintliga byggnader är beräknat på följande sätt:

inköp av 5 hästar å 2,500 kronor.....	kronor	12,500: —
» » 25 kor å 1,300 kronor.....	»	32,500: —
» » övriga inventarier, foder och utsäde	»	15,000: —
reparationsarbeten å byggnader	»	14,000: —
	Summa kronor	74,000: —

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förslag i vad detsamma avser överförande från domänstyrelsens till Bonastyrelsens förvaltning av ovanberörda område har utskottet funnit sig böra biträda. Mot det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till köpeskillingens uppdelning mellan domänfonden och Bonaanstalten har utskottet ej heller haft något att erinra.

Beträffande framställningen om anvisande av medel till :nskaffande av levande och döda inventarier m. m. har utskottet däremot icke ansett sig kunna tillstyrka det av Kungl. Maj:t för ändamålet i fråga äskade anslagsbeloppet. Enligt utskottets förmenande torde nämligen Bonaanstaltens övertagande av området icke nödvändiggöra anskaffning av en så stor kreatursbesättning, som Kungl. Maj:t ifrågasatt, och synes jämväl utgiften för inköp av inventarier m. m. kunna begränsas. På grund härav har utskottet, som icke haft något att erinra mot det av Kungl. Maj:t för iståndsättande av byggnader å området beräknade beloppet, funnit det för nu ifrågavarande ändamål äskade anslaget skäligen kunna nedsättas till 60,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) — med godkännande därav, att av de med anlitande av domänfondens medel för Kungl. Maj:ts och Kronans räkning inköpta fastigheterna $\frac{3}{4}$ mantal Stora Rösiö och $\frac{3}{8}$ mantal Lilla Rösiö i Västra Ny socken av Östergötlands län den del om tillhopa 128,06 hektar, som är belägen väster om en å en av Adolf Welander med ledning av äldre kartor av år 1802 och år 1849 upprättad karta över nämnda fastigheter med ett rött brutet streck betecknad gränslinje A—B—C—D, lägges under styrelsens för statens uppfostringsanstalt å Bona förvaltning — för domänfondens gottgörande för vad sålunda skulle komma att frångå densamma å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln bevilja ett förslagsanslag, högst, 156,000 kronor,

b) för anskaffande av de till brukande av nämnda del av ifrågavarande fastigheter erforderliga levande och döda inventarier m. m. ävensom för iståndsättande av därstädes befintliga byggnader likaledes å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln bevilja ett reservationsanslag å 60,000 kronor.

Stockholm den 15 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.
